

Onderwerp: Kredietaanvraag herinrichting Torenstraat/ Brandarisplein

Jaar/nummer: 2026

In behandeling
bij: Wethouder Wassink

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld om:

- een krediet van € 1.225.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de herinrichting van de Torenstraat en het Brandarisplein;
- in te stemmen met de realisatie van een openbare toiletvoorziening in het baarhuis op het Brandarisplein en hiervoor een krediet van € 75.000 beschikbaar te stellen;
- bij de Kadernota 2027 financiële dekking te zoeken voor de hogere kapitaallasten van € 51.600 vanaf 2028.

Samenvatting

Op 16 september 2025 heeft het college het Definitief Ontwerp voor de herinrichting van de Torenstraat en het Brandarisplein vastgesteld. De totale projectkosten worden geraamd op € 2.040.000.

Deze kosten kunnen deels worden gedekt uit de beheerplannen voor riolering (WRP), wegen en openbare verlichting, en uit een subsidie van € 255.000 voor de realisatie van multifunctionele buitenruimten vanuit de Regiodeal.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden is aanvullend een krediet van € 1.225.000 van de gemeenteraad nodig.

Daarnaast wordt € 75.000 gevraagd voor de realisatie van een openbare toiletvoorziening. Voor dit bedrag dient de gemeenteraad, wanneer het toilet gewenst is, een aanvullend krediet uit de algemene middelen beschikbaar te stellen.

Met het beschikbaar stellen van het benodigde krediet kunnen we:

- de riolering op het Brandarisplein vervangen;
- de lijngoten in de Torenstraat vervangen;
- de gehele omgeving opnieuw inrichten.

Daarnaast realiseren we extra voorzieningen die het multifunctionele gebruik van de omgeving versterken, zoals meer zitelementen en groenelementen, en maken we de omgeving beter toegankelijk voor mensen met een beperking.

In het baarhuis op het Brandarisplein komt een openbare toiletvoorziening met invalidetoilet en de stroomvoorzieningen worden verbeterd. Zowel het pleintje bij het Weekend Oog als het Brandarisplein richten we in als plein, waardoor het multifunctionele gebruik van de buitenruimte verder toeneemt.

De werkzaamheden starten in november 2026 en zullen naar verwachting in april 2027 zijn afgerond.

Toelichting

De riolering op het Brandarisplein is in slechte staat en de lijngoten in de Torenstraat functioneren niet goed meer. Daarom is vervanging noodzakelijk. Daarnaast is de inrichting van de openbare ruimte van de Torenstraat en het Brandarisplein verouderd en is onderhoud aan de bestrating nodig.

Nadat de raad een voorbereidingskrediet ter beschikking heeft gesteld zijn de plannen verder uitgewerkt samen met een werkgroep van bewoners en ondernemers. Ook is overleg gevoerd met ondernemers en transporteurs. Dit heeft geleid tot een Definitief Ontwerp (D.O.), dat het college op 16 september 2025 heeft vastgesteld.

Het D.O. wordt technisch uitgewerkt in een bestek en er is een kostenraming opgesteld. Het werk omvat het vervangen van de riolering op het Brandarisplein, het vervangen van de lijngoten in de Torenstraat en het bovengronds opnieuw inrichten van de buitenruimte tussen het Wakend Oog en het Brandarisplein. Verder voegen we zitelementen en groenelementen toe en verbeteren we de toegankelijkheid en toiletvoorzieningen voor mensen met een beperking. Ook verbeteren we de stroomvoorzieningen. Hierdoor wordt het multifunctionele gebruik van de buitenruimte vergroot.

De ontwerpvisie voor de inrichting van de Torenstraat en het Brandarisplein is opgenomen in bijlage 1 en in bijlage 2 is de ontwerptekening voor de Torenstraat en het Brandarisplein opgenomen.

Duurzaamheid

Bij de uitvoering kiezen we ervoor om de bestaande bestrating zoveel mogelijk te hergebruiken. Alleen de bestrating ter hoogte van de terrassen voeren we uit met nieuwe stenen. Zo blijft het historische karakter behouden en voeren we het project zo circulair mogelijk uit, wat positief is voor de duurzaamheid.

Mede omdat de gemeente Terschelling het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) heeft ondertekend, onderzoeken we in hoeverre we de uitvoering zo emissieloos mogelijk kunnen laten plaatsvinden.

Dit leidt niet alleen tot minder uitstoot, maar ook tot minder geluidshinder tijdens de werkzaamheden. Wanneer we dit project als SEB-project indienen, kunnen we subsidie aanvragen voor de meerkosten van een emissieloze uitvoering ten opzichte van een traditionele uitvoering. Hierdoor kan het project emissieloos worden uitgevoerd zonder extra kosten voor de gemeente Terschelling.

Historie

Op 2 oktober 2024 (2024/172-0) heeft de gemeenteraad een voorbereidingskrediet van € 150.000 beschikbaar gesteld voor de nadere uitwerking van de herinrichting van de Torenstraat en het Brandarisplein.

In juli 2025 (1 juli 2025/25.148) heeft het college de gewijzigde uitgangspunten voor het ontwerp vastgesteld, waarbij is besloten af te zien van afkoppelen en wel de overige bovengrondse ruimte te herinrichten.

Op 16 september 2025 (O-181) heeft het college ingestemd met het ontwerp voor het Brandarisplein, de Torenstraat en het gebied rondom 't Wakend Oog, zoals weergegeven in bijlage 1 en bijlage 2.

Juridische gevolgen / fatale termijnen / handhaving

Wanneer er geen krediet beschikbaar wordt gesteld door de raad, dan kunnen de werkzaamheden niet volgens planning worden uitgevoerd.

Daarnaast kunnen er problemen ontstaan met de lijnafwatering en er kunnen problemen ontstaan met de riolering op het Brandarisplein. Dit kan leiden tot een calamiteit, bijvoorbeeld door het falen of zelfs bezwijken van het riool op het Brandarisplein, waardoor een gat in de verharding kan ontstaan.

Ook kan de lijnafwatering verstopt raken, waardoor het hemelwater niet meer goed wordt afgevoerd en de kans op water op straat toeneemt (en dus kans op water in de winkels en woonhuizen).

Belang voor toerisme, samenleving en economie

Door de vervanging van de riolering op het Brandarisplein en de vervanging van de lijngoten in de Torenstraat verbetert het functioneren van de riolering en neemt de kans op wateroverlast af.

Bovengronds wordt de omgeving opnieuw bestraat en ingericht, waardoor de verkeersveiligheid, toegankelijkheid en uitstraling van het winkelgebied verbeteren.

Met de toevoeging van zitelementen, groenelementen en de realisatie van een openbare toiletvoorziening met rolstoeltoilet worden de centrumvoorzieningen versterkt en wordt een stap gezet om Terschelling beter toegankelijk te maken voor mensen met een beperking.

Daarnaast worden de stroomvoorzieningen verbeterd om het multifunctionele gebruik van de buitenruimte te vergroten.

Financiële, personele en organisatorische gevolgen

In 2024 is een voorstel gedaan voor de gecombineerde uitvoering van de Torenstraat en Brandarisplein en toen zijn de totale kosten geraamd op € 1.950.000. Omdat bij rioolvervanging het grootste deel van de kosten gedekt kan worden uit het WRP zou er een restant krediet ad € 475.000,- uit de algemene middelen betaald moeten worden voor de herinrichting.

De gemeenteraad heeft in 2024 besloten om eerst een voorbereidingskrediet van € 150.000,- beschikbaar te stellen voor de nadere uitwerking van de plannen. Op dit moment is hier nog € 15.000,- van resterend. Dit bedrag is voldoende om de laatste lopende facturen van 2025 te bekostigen, waardoor dit bedrag op nihil gezet kan worden.

In 2025 hebben wij een aanvraag gedaan om een deel van het project gefinancierd te krijgen vanuit de Regiodeal gelden. Hiervoor is een aanvraag gedaan onder de programmalijn 'Goed wonen en leven' en de actielijn 'Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren'. Het betreft een samenwerkingsproject om 'Multifunctionele gebouwen en buitenruimten' te realiseren. Op 18 november is dit project goedgekeurd door de beoordelingscommissie, waardoor een maximale subsidie van € 255.000,- beschikbaar is gesteld.

Op basis van de kostenraming van het project hebben we bepaald welke kosten redelijkerwijs toe te schrijven zijn aan de riolering. Ook hebben we gekeken in de

beheerplannen voor wegen en openbare verlichting welke kosten toegerekend kunnen worden aan de herinrichting. Dit heeft geresulteerd in onderstaand overzicht:

Dekking vanuit de verschillende producten:

Riolering	€ 475.000,-
Wegen	€ 70.000,-
Openbare Verlichting	€ 15.000,-
Regiodeal	€ 255.000,- +
Totaal beschikbaar:	€ 815.000,-

Benodigd uitvoeringskrediet:

Totale geraamde projectkosten	€ 2.040.000,-
Dekking uit verschillende producten	€ 815.000,- -
Benodigd krediet aanvraag gemeenteraad	€ 1.225.000,-

De gemiddelde jaarlijkse kapitaallasten van deze investering bedragen vanaf 2028 € 59.000 (gebaseerd op een investering van € 1.225.000 en een afschrijvingstermijn van 25 jaar). Deze afschrijvingstermijn sluit aan op de huidige financiële verordening en op de technische levensduur van de herinrichting.

De gemiddelde jaarlijkse kapitaallasten van de openbare toiletvoorziening bedragen € 5.600 (gebaseerd op een investering van € 75.000 en een afschrijvingstermijn van 15 jaar).

In de begroting 2026 is op basis van een eerste inschatting een post opgenomen voor de kapitaallasten van de herinrichting. Er is met ingang van 2026 een bedrag geraamd van € 13.000 (gebaseerd op een investering van € 475.000 en een afschrijvingstermijn van 50 jaar). Er is in eerste instantie een afschrijvingstermijn van 50 jaar aangehouden bij deze berekening omdat de wens bestaat om over langere termijn te gaan afschrijven.

Nu we de riolering grotendeels niet gaan vervangen is het meer reëel om een afschrijvingstermijn van 25 jaar aan te houden.

Ten opzichte van de begroting is sprake van een voordeel van € 13.000 in 2026 en 2027 en een nadeel van € 51.600 vanaf 2028. Voor het nadeel vanaf 2028 dient bij de Kadernota 2027 financiële dekking te worden gevonden.

Na het toekennen van het uitvoeringskrediet, wordt in Q2 van 2026 de meervoudig onderhandse aanbesteding op de markt gezet, zodat nog voor de bouwvak 2026 de aannemer gecontracteerd kan worden. De uitvoering kan dan plaats vinden tussen november 2026 en april 2027.

Communicatie/interactiviteit

Indien de gemeenteraad krediet beschikbaar stelt voor de werkzaamheden worden de bewoners en ondernemers op de hoogte gebracht van de besluiten, de voortgang van het project en de planning middels een nieuwsbrief. Tevens is de actuele stand van zaken van het project op de gemeentewebsite te vinden.

Ter inzage liggende stukken

- bijlage 1: Definitief Ontwerp Torenstraat en Brandarisplein
- bijlage 2: Ontwerptekening Torenstraat/ Brandarisplein

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 16 december 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

mr. R.S. Cazemier,
wnd. burgemeester

